

KIUKAINEN PANELIA TUTKAIMENMÄKI

Tuhotun kiviröykkiön pohjan koekaivaus

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander 1971

M

K I U K A I N E N, Panelia, Tutkaimenmäki.

Kertomus koekaivauksesta, jonka Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander suoritti 13.9.1971 Kiu-
kaisten Paneliassa mv. Pertti Jaakkolan (os.
Panelia) omistamalla Tutkaimenmäellä, v. 1965
hävitetyn hiidenkiukaan pohjan alueella. (ks.
Unto Salon inventointikertomus n:o 9 sekä hä-
vitystä koskevat paperit Kansallismuseon top.
arkistossa). - Kertomukseen liittyy kartta-
luonnos.

Muinaistieteellisen toimikunnan toimeksiannosta suoritin syyskuussa
1971 pienen koekaivauksen Kiukaisten Panelian Tutkaimenmäessä alueel-
la, jolla vuoteen 1965 asti oli sijainnut pronssikautinen hautaröyk-
kiö. Kyseessä on soramäki, ja paikka näytti ennen kaivausta jokseen-
kin tasaiselta. Vain siellä täällä oli joitakin maanpintaan näkyviä
kiviä, ja alue oli osittain ruohottunutta. Lännen ja pohjoisen suun-
nalla hiekkakuoppa oli ulottunut aivan hävitetyn röykkiön reunaan,
ja suuri osa röykkiön kuuluneista kivistä oli työnnetty alas pohjoi-
seen päin. Osa niistä näkyi vielä kuopan pohjalla. Etelään ja itään
päin harju jatkui vielä koskemattomana, vaikkakin maanpintaa siellä
täällä oli rikottu.

Kaivaus suoritettiin siten, että suurin piirtein hävitetyn röykkiön
oletetun keskipisteen kautta etelä-pohjois- ja länsi-itäsuunnassa
kaivettiin n. 60 cm leveät matalat koeajat (ks. kartta). Tällöin ha-
vaittiin, että tasaiselta näyttäneessä maapohjassa oli kuitenkin siel-
lä täällä kiveyksen jälkiä ja hiilipitoista maata. Vaikutti siltä
kuin röykkiön reunan kivikehästä olisi pätkiä jäljellä ja että nii-
den avulla mahdollisesti voitaisiin rekonstruoida röykkiön alkupe-
räistä rakennetta. Myös alueen keskustassa oli jonkin verran kiveystä,
minkä johdosta tässä kohden aukaistiin n. 4 x 4 m laaja alue. Tällöin

löydettiin muutamia siruja palanutta luuta, mistä päätellen röykkiössä on ollut ainakin polttohautaus. Tämä ei nähdäkseni kuitenkaan poista mahdollisuutta, että ensimmäinen hauta olisi ollut ruumis-
hauta ja että siitä voisi vielä olla jotakin jäljellä hiekassa. Tämän johdosta ja koska on ehkä mahdollista saada jotakin röykkiön rakenteestakin selville, pitäisin laajemman kaivauksen suorittamista paikalla tarpeellisena.

Helsingissä 18. 4. 1972

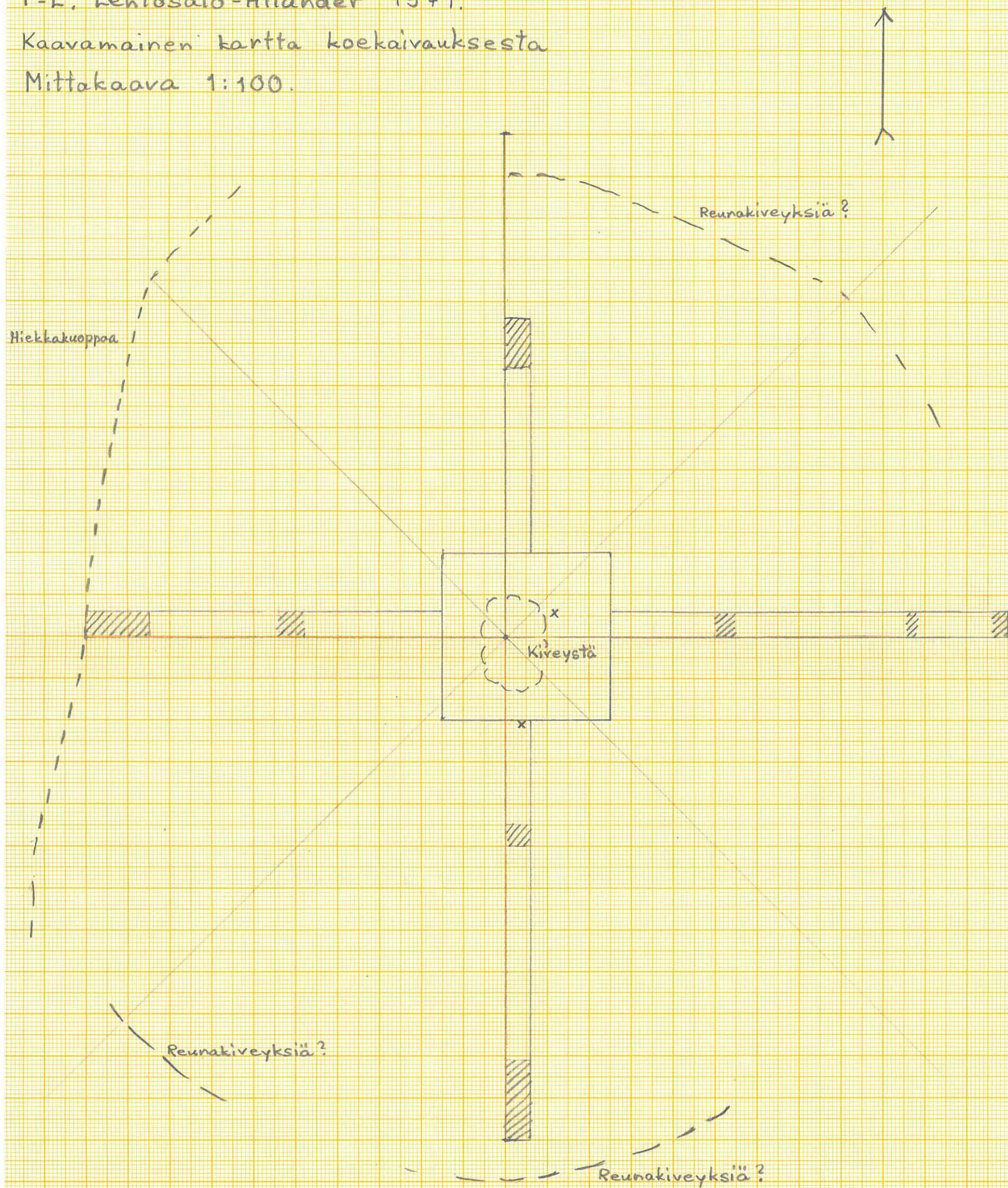

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander

Kiukainen, Panelia, Tutkaimenmäki

P.-L. Lehtosalo-Hilander 1971.

Kaavamainen kartta koekairauksesta

Mittakaava 1:100.

Selityksiä: hiilipitoista maata
x Palanutta luuta